

har i en nations lif. Och dock gifves det mansåldrar, mot hvilka sekler äro obetydliga.

71 MAAMIEHEN YSTÄVÄ HAR HAFT NÅGON FRAMGÅNG ...

Saima n:o 11 14.III 1844

Maamiehen Ystävä har haft någon framgång på sin bana. En Tidning för almogen har fördelen att verkligen kunna gagna, en fördel, den alla våra öfriga Tidningar sakna. I denna omständighet synes finnas någon uppmuntran att insända bidrag för Tidningen. Red. har väl redan fått mottaga sådana – men inga egentligen undervisande och för almogen skrifna. 10

72 DET SKRIDER FRAMÅT MED FINSKA LITTERATUREN.

Saima n:o 11 14.III 1844

På ordförandens förslag har Finska Litteratur Sällskapet dekreterat, att framdeles, från och med nästa årsdag, vid hvarje Sällskapets sammanträde ett vetenskapligt föredrag skall hållas öfver hvarjehanda ämnen, som med Sällskapets sträfvanden stå i sammanhang. »Visserligen skola här frågor göras!» Man känner af erfarenheten allt nog dessa officiella föredrags öde. De glädja sällan någon, så länge med dem fortfares, och lyckligtvis plägar äfven deras tid vara korrt. En fråga, som framför alla tarfvade afgörande vore den: hvilka skola Sällskapets sträfvanden för nästa år af dess tillvaro blifva? Allmänheten skulle troligen vara intresserad af svaret, och på detta torde mycket bero, med hvilken beredvillighet afgifterna till kassan inbetalas, äfven utan den nu föreslagna nedsättningen af desamma. 30

Om t. ex. Sällskapet satte sig i kommunikation med H:r Lundberg i Vasa, utgifvaren af den tilltänkta Finska Tidskriften, bland de yngre af sina Ledamöter utsåge en Redaktion för densamma, bestämde ett honorarium för dennas arbeten, som i manuskript kunde vid Sällskapets sammankomster uppläsas och pröfvas, samt af Förläggaren betingade Sällskapets kassa ersättning i mon af Tidskriftens framgång? – – Detta är en ringa medlems förslag för sättet att tillfredsställa Sällskapets håg för »föredrag», hvilket han vågar anse i grunden vara håg för något bestämdt sträfvande och någon sysselsättning vid Sällskapets sammanträden. Må det föreslagna honorarium kunna förhöjas i mon af uppsatsens förtjenst genom Sällskapets på stället fattade beslut, och sammanträdena skola kanske få ett mera ökad intresse. 40

H-fors Morgonblad, ur hvilket vi hemtat notisen om Sällskapets nyssnämnda beslut, förmåler äfven, att förslag blifvit väckt att beteckna de långa vokalljuden i Finskan med en accent i st. för dubbla vokaler. Vill Sällskapet införa detta skrifsätt i de skrifter, detsamma tilläfventyrs utgifver, och uppställa ännu en skiljemur mellan bildningen och Finnen? Vi vilje icke tro, att Sällskapets flertal skall ingå på ett så obetänkt förslag. Påminnelsen om nödvändigheten att rätta ortografien i Finska a b c boken förtjenar deremot lofordas. Det är i 50

sanning på denna väg man bör börja. Och vi våga tro, att det icke ländt Sällskapets verksamhet till mehn, om det längesedan beträddt densamma.

73 MATILLE ENEMMÄN LUKUJA.

Maamiehen Ystävä n:o 11 16.III 1844

10 (Mutta ennen kuin sinä tätä luet, niin kato ensin, mitä tästä asiasta on kirjoitettu Maamiehen Ystävän neljännessä ja viiennessä numerossa.)

Maamiehen Ystävä: Muistathan sinä sen, että ne erinäiset paikat luvussa myös osottavat erinäisen arvon. Jos tämän asian vaariin otat ja ajattelet perään, kuinka paljon isompi numero ylimmäisemmällä paikalla aina on, niin taidat sinä osata sen minulle selittää.

Matti: Onpa se numero toisella paikalla kymmenen vertaa isompi kuin ensimmäisellä.

20 *M. Y.:* Noh, kuinka paljon isompi taas kolmannen paikan numero on?

Matti: On hän sata kymmenen kertaa isompi kymmentä.

M. Y.: Mitäs sitten sanot muiden paikkain numeroista?

Matti: Taitaapa se tuhat taas olla kymmenen kertaa isompi kuin sata. Kymmenen tuhatta jälleen on kymmenen kertaa isompi tuhatta, senpä sana ittekin sanoo. Ja niin on kuuennellakin paikalla satatuhatta kymmenen kertaa isompi kuin viienen paikan numerot taikka kymmenentuhannet.

30 *M. Y.:* Niin tosin on asia. Ja siitä se tulee, että on niin helppo lukuja yhteen laskea. Mutta vaikka se asia nyt helpolta näyttää, niin oli se kyllä viisas mies, joka ensimmäiseksi rupesi lukuja sillä lailla kirjoittamaan.

Matti: En suinkaan minä olisi tuota hoksannut ittestäni tehdä. – Mutta oppisin minä mielelläni lukuja yhteenlaskemaan, jos vain vapasukunen herra Maamiehen Ystävä sen minulle tahtoisitte opettaa.

M. Y.: Tahon kyllä, vapasukunen herra Matti, koska kaikki Suomenmaassa vapasukuset olemma, ja ei yhtään orjaa meidän seassamme löydy, ja koska sinä olet rahas maksanut, että opetusta saisit.

Niin kuule nyt tarkasti perään!

40 Jos olis sinulla 356 kopeikkaa yhdessä läjässä ja toisessa 297, niin sinä kyllä mielelläs tahtoisit tietä, montako kopeikkaa tuosta tulis, kuin niitä yhteen läjään panisit. – Niin sysää myös molemmat luvut yhteen näin:

356

297

että tulevat ykköset toisensa alle seisomaan, ja niin myös kymmeniset ja sadat.

Lyö sitten ensin ne ykköset yhteen, sanoen: 6 ja 7 tekee 13. Siinä kolmessatoista sinulla nyt on kymmenen ja kolme ykköstä. Kirjota nyt ne kolme ykköstä paikalleen piirun alle, mutta pidä se kymmeninen muistossa ja kirjota se erittäin ylös, näin:

50

356

297

3 (10)

Sen sinä teet sentähden, että tässä vielä löytyy usiampia kymmenisiä, joiden kansa saat tämän kymmenisen yhteen laskea. Sillä ylimäisessä